

Visgraat lezen met begrip (versie maart 2026)

Bron: Begrijpend lezen in een doorlopende leerlijn (Eskes)

<u>Leerkracht:</u>	<u>Leerling:</u>	<u>Leiding:</u>	<u>Leerstof:</u>	<u>Leermateriaal:</u>	<u>Leeromgeving:</u>
• Gebruik directe instructie volgens GRIMM-model • Modellen: Hoe lees je, verleen je betekenis en leg je relaties? • Kennis van de leraar • Stellen van goede vragen aan de leerlingen en zicht hebben op wat leerlingen denken • Stimuleren interactie (praten over de inhoud) • Differentiatie: Geen lagere doelen voor risicolezers, maar inzet pre- en reteaching, sterke lezers complexere teksten en/of opdrachten (niet alleen zelfstandig werken) • Scaffolding bij lastige teksten (tips, hints, denkstappen) • Ook instructies over tekststructuur	• Kennis van de woorden (woordenschat) • Kennis van de wereld (context) • Kennis van taal (taalgebruik) • Kennis van teksten (genre en/of structuur) • Vloeiend kunnen lezen • Beschikken over strategieën: monitoren en sturen van leesgedrag (metacognitie) • In staat zijn kennis te ordenen (aantekeningen maken) • Extra tijd voor risicolezers • Concentratie en doorzettingsvermogen	• Structurele opbouw van begrijpend luisteren naar tekstbegrip • Schoolbrede aanpak tekstbegrip (bijv. Inbedding tekstbegrip binnen kennisrijke thema's) • Goede overdracht, met in het bijzonder van 2 naar 3 • Duidelijke eisen waaraan teksten moeten voldoen (tekst complexiteit, boven AVI-niveau) • Afstemming over organisatie (bijv. tijd), didactiek (lesopzet), vakinhoud (aanpak/methodes) en toetsing (formatief/summatief) • Voldoende prioriteit voor lezen (lestijd gereserveerd) • Samen lessen voorbereiden, nabespreken en verbeteren	• Leerstof wordt herhaald om leren en onthouden te bevorderen • Effectieve leeswerkvormen zoals samen lezen, hardop lezen, herhaald lezen etc • Actieve verwerkingsvormen : Leerlingen praten over de tekst, actieve verwerkingsopdrachten, leerlingen schrijven over de tekst(en). • De inhoud van de tekst staat centraal; niet de strategieën	• Er zijn vaste actieve werkvormen die leerlingen helpen kennis uit de tekst te ordenen (aantekeningen) • Gebruik goede, complexe teksten • Binnen informatieve en narratieve teksten verschillende typen teksten met goede kwaliteit (en boven AVI-niveau)	• Ouders worden betrokken • Begrijpend luisteren: kleine groepjes voor meer interactie